

**Απαντήσεις: Λατινικά Προσανατολισμού Γ' Λυκείου
15 Φεβρουαρίου 2026
Εξεταζόμενη ύλη: Κείμενα 30-45**

A1.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2: Εσύ, όμως, χρησιμοποιείς λόγο απαρχαιωμένο πια (ή: που έχει πέσει σε αχρηστία πια) εδώ και πολλά χρόνια, σαν να μιλούσες τώρα με τη μάνα του Ευάνδρου, επειδή δεν θέλεις να ξέρει και να καταλαβαίνει κανείς τι λες. Γιατί, ανόητε άνθρωπε, δεν σωπαίνεις, για να πετύχεις αυτό που θέλεις; Αλλά λες πως σου αρέσει η αρχαιότητα, γιατί είναι τιμημένη και καλή και σεμνή. Έτσι, λοιπόν, να ζεις, όπως οι αρχαίοι άνδρες, αλλά να μιλάς έτσι, όπως οι άνδρες της εποχής μας και να χεις πάντα στη μνήμη και στην καρδιά σου αυτό που γράφτηκε από τον Γάιο Καίσαρα: «Σαν τον σκόπελο, έτσι να αποφεύγεις τη λέξη την ασυνήθιστη και την πρωτάκουστη».

ΚΕΙΜΕΝΟ 3: Υπάρχουν μερικοί σε αυτήν την τάξη (των Συγκλητικών), που (ώστε) είτε αυτά, τα οποία πλησιάζουν απειλητικά, δεν (τα) βλέπουν, είτε αυτά, τα οποία βλέπουν, προσποιούνται (ότι δεν τα βλέπουν). Αυτοί εξέθρεψαν την ελπίδα του Κατιλίνα με επιεικείς αποφάσεις και ενίσχυσαν τη συνωμοσία, που (τη στιγμή που/ ενώ, τη στιγμή που) γεννιόταν, με το να μην πιστεύουν (στην ύπαρξή της). Υπό την επιρροή αυτών ενεργώντας πολλοί, όχι μόνο φαύλοι αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε σκληρά και τυραννικά.

B1. α)

i. Σωστό ii. Λάθος iii. Σωστό iv. Σωστό v. Σωστό

B1. β) Εμφανίζεται κατά τη ρεπουμπλικανική περίοδο το πρώτο «μοντερνιστικό» κίνημα της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, οι «**νεωτερικοί**». Είναι επηρεασμένοι από τον αλεξανδρινό Καλλίμαχο (3ος αι. π.Χ.) και την ελληνιστική ποίηση. Δημιουργούν συνήθως σύντομα και πολύ προσεγμένα στη μορφή ποιήματα. Αποφεύγουν τα μεγάλα παραδοσιακά θέματα του έπους, όπως τα ηρωικά κατορθώματα και ο πόλεμος. Στρέφονται σε πιο προσωπικά θέματα, όπως ο έρωτας.

B2. 1.-VII, 2.-III, 3.-VI, 4.-IV, 5.-I

Γ1. α) quorum→ cuius, hunc→ hos, id→ ea

Γ2. agminibus, seni & senum, corpora, matrum, vir, pectus, ordinis, spe, sententiae

Γ3. institerimus, circumstuderentur, utentem, scitote, tacendo, dic, fore, al(i)ti sint, nasciturum, confirmaturi fueramur

Δ1. α)

militum: γενική περιεχομένου στο agmina

hostem: Κατηγορούμενο στο Marium

annis: απρόθετη αφαιρετική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στη μετοχή obsoleto

in memoriā: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της στάσης σε τόπο (μεταφορικά) στο ρήμα habe

crudeliter: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο απαρέμφατο factum esse

Δ1. β)

Υπόθεση: si in hunc animadvertissem (si + Υποτακτική Υπερσυντελικού)

Απόδοση: crudeliter et regie id factum esse dicerent (Υποτακτική Παρατατικού)

Β' είδος, δηλώνει το αντίθετο του πραγματικού με την υπόθεση να αναφέρεται στο παρελθόν και την απόδοση να αναφέρεται στο παρόν.

Ανοιχτή υπόθεση στο μέλλον: si in hunc animadvertam / animadvertero, crudeliter et regie id factum esse dicent.

Δ2. α) id a C. Caesare scriptum habe semper in memoriā et in pectore

Δ2. β) licet mortem miniteris: Δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση, που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης στο ρήμα της κύριας (iudicabo). Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο licet και εκφέρεται με Υποτακτική (miniteris), γιατί εκφράζει μια υποθετική κατάσταση που, κι αν ακόμη δεχτούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της κύριας πρότασης. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με Υποτακτική Ενεστώτα (miniteris), εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (iudicabo) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν. Στην κύρια πρόταση υπάρχει το tamen.

Q.M. Scaevola dicit numquam se hostem iudicaturum esse Marium.

**Τις απαντήσεις επιμελήθηκε ο καθηγητής:
Τσιακμάκης Στέλιος**

SYSTHMA